

DELRAPPORT februari 2023 till Ordförandeträff 2023-02-12

SBBF Demokratiutredning

Förslag till beslut vid Extra Förbunds möte april 2023

Innehåll

Sid 2

Denna och tidigare rapport
Syfte och uppdrag

Sid 3

Arbetsprocess 2021-2023

Sid 4-5

Rösträtt vid Förbunds möte – huvuddrag
Alla medlemsföreningar ska ha rösträtt

Sid 6

Rösträtt för BDF
Möjlighet till fullmakt

Sid 7

Digitala och fysiska Förbunds möten – ökat deltagande
Utvärderingar
Förändring i stadgar

Sid 8

Process fram till Extra Förbunds mötet
Vad innebär förändringen i rösträtt (BDF, SBL, medlemsföreningar)

Sid 9

Sammanfattning av förslag

Bilaga

Svenska Basketbollförbundets stadgar

Denna och tidigare rapport

Rapporten du just nu läser är ett underlag till de diskussioner vi ska föra vid Ordförandeträffen den 12 februari 2023.

Ordförandeträffen, dit alla röstberättigade föreningars och BDF:s ordförande inbjudits, genomförs i slutfasen inför det Extra Förbundsmötet som kommer att hållas den 22 april 2023. Ifjol genomfördes för övrigt även då en Ordförandeträff, som då var digital.

Till Förbundsmötet 2022 gjordes en "SBBF Demokratiutredning - Rapport April 2022".

[Länk här!](#)

Om du inte tagit del av denna tidigare, rekommenderar vi att du läser igenom den.

Syfte och uppdrag

Vid Förbundsmötet i augusti 2020 gavs Förbundsstyrelsen i uppdrag att genomföra en Demokratiutredning. Syftet var ....

- att öka engagemanget och delaktigheten för de övergripande frågorna i Svensk Basket bland alla föreningar som en konsekvens av vår strategi för hela Basketsverige.
- att generellt stärka demokratifrågorna.

I maj 2021 gav Förbundsstyrelsen Lars Nordmalm i uppdrag att genomföra SBBF Demokratiutredning.

Arbetsprocess 2021-2023

Arbetet med Demokratiutredningen har genomförts i fyra faser enligt nedan. Vi är nu i den sista fasen.

Fas 1

- Faktainsamling.
- Kontakt och benchmarking andra förbund.
- Referensgruppen och många mindre referensgrupper, analyser, diskussioner.

Fas 2

- Ordförandeträffar, nuvarande röstberättigade föreningar och BDF.
- Referensgrupper i arbete.
- Uppdelning i frågor redo för beslut till Förbundsmöte respektive frågor för vidare och djupare diskussioner och analyser.
- Förbundsmöte 2022.

Fas 3

- Fysiska och digitala möten med medlemsföreningarna och i samtliga BDF distriktsvis; ordförandeträff i samband med Förbundsseriekonferens. Här har totalt över 100 av våra drygt 300 medlemsföreningar deltagit i diskussioner.
- Rösträttsfrågan i centrum.
- Förbundsstyrelsen behandlar regelbundet rapporter.

Fas 4

- Nuläge. Ordförandeträff 12 feb. Presentation av utredningen och diskussion. Därefter en kort remissperiod till 19 feb.
- Slutförslag justeras och sänds ut 28 feb inför årsmöten i BDF och Extra Förbundsmötet.
- Extra Förbundsmöte 22 april.

Genom denna arbetsprocess har många varit delaktiga i diskussioner. I stort sett alla nuvarande röstberättigade har deltagit vid flera möten och träffar. Av medlemsföreningarna har nästan en tredjedel, över 100 föreningar deltagit i träffar under hösten 2022.

Vi har idag därför en god bild av vad "Basket-Sverige" vill.

Rösträtt vid Förbundsmöte - huvuddrag

Huvuddrag i Fs förslag till Extra Förbundsmötet 22 april beträffande rösträtt vid Förbundsmöte i enlighet med tidigare diskussioner:

- a) Alla medlemsföreningar har rösträtt.
- b) Att storlek på förening ska ge mer röster.
- c) Att möjlighet till fullmakt, dock med vissa begränsningar.
- d) Att BDF ska behålla rösträtt.

Alla medlemsföreningar ska ha rösträtt

Varje medlemsförening ska ha rösträtt.

Som medlemsförening avses förening som uppfyller stadgarnas i enlighet med kap. 8, §§1-6, bland annat att årsavgift ska vara erlagd senast 31 december.

Medlemsföreningarnas storlek

Medlemskapet i ett idrottsförbund skiljer sig ifrån medlemskapet i en förening. I föreningen gäller oftast "en medlem – en röst", vilket är logiskt och demokratiskt.

I ett förbund är det föreningen som är medlem. Föreningarna har olika storlekar. I SBBF har de största föreningarna över 700 aktiva räknat i antalet licenser. De minsta föreningarna har redovisat 0 licenser men kan givetvis ha verksamhet ändå.

Utifrån ett demokratiskt perspektiv har diskussioner förts vid möten med föreningar och BDF om olika principer för rösträtt:

... "en medlem – en röst" ...

... eller om större föreningar ska ha möjlighet till mer inflytande i förhållande till mindre föreningar.

Fs förordar att större föreningar, representerande fler individer, ska ges möjlighet till större inflytande.

Beräkningsgrund för storlek på förening

Frågan om hur storlek på förening ska räknas, har utretts och diskuterats tidigare utifrån tre modeller: medlemsantal, LOKAK och licenser, varvid licenser har ansetts vara den mest tillförlitliga beräkningsgrunden.

Bakgrunden till detta resonemang är:

- Medlemsantal är inget direkt mått på antal aktiva medlemmar. Medlemsavgift kan variera i våra föreningar och alla möjligheter finns till medlemsvärningskampanjer med stödjande medlemmar.
- LOKAK sker utanför SBBF kontroll och tidsplan utan finns hos DF och kommuner. Det mäter heller inte alla åldrar.
- Licenser speglar bäst aktivitet i och storlek på föreningen. Antalet lösta licenser är också helt och hållet inom SBBFs kontroll och tidsplan.

Här ska också påtalas att en förening självklart kan ha verksamhet som inte fordrar licenser. Att hitta metoder för att mäta sådan aktivitet blir dock mycket subjektiv. Varje förening har ju också minst en röst, vilket är mycket viktigt att påpeka.

Beräkningsmodell för licenser

En förenings storlek skall beräknas utefter **antalet unika personer registrerade med någon form av licens**, dvs ledare, spelare, EB-spelare och motionsspelare (ungdom samt senior).

Antalet licenser beräknas i likhet med medlemskapet per 31 december året närmast före Förbundsmötet.

Olika alternativ har utretts med trösklar för röst 2, 3 och 4.

Här förordas en relativt **låg tröskel** för föreningar att få sin röst nr 2. Detta kan motiveras med att det ska stimulera föreningar med fler än ett lag till engagemang och att det ska utgöra en skillnad mellan dessa relativt mindre föreningar och de ännu mindre s.k. "en-lags-föreningarna".

Trappstegen till röst nr 3 resp. 4 blir successivt större i enlighet med gängse principer.

Det alternativ som utredningen och FS förordar framgår av denna tabell.

Förslag beräkning av antal röster för föreningar vid SBBF Förbundsmöte

Röster	1	2	3	4
*Antal licensintervall	0-49	50-199	200-499	500-
*Antal föreningar i resp. licensintervall	195	71	38	19
... med totalt röstantal	195	142	114	76

527 Totalt antal röster för föreningar

*Uppgifterna om antal föreningar och licenser är hämtade från december 2022.

Principen att tilldela föreningar med lag i SBL 1 röst per lag utgår alltså i och med att principen om rösttilldelning inte baseras på serietillhörighet.

Istället ges **samtliga medlemsföreningar oavsett serietillhörighet minst 1 röst vardera**.

Ungefär hälften av alla "SBL-föreningar" får för övrigt fler röster baserat på föreningens storlek.

I övrigt bör nämnas i sammanhanget, att samarbetet SBBF-SBL bör fortsätta att utvecklas, speciellt i verksamhetsfrågor i enlighet med vad som påtalats i tidigare SBBF demo-rapporter och såsom är påbörjat.

Detsamma gäller även andra nuvarande och framtida intresseorganisationer.

Rösträtt för BDF

BDF föreslås bibehålla röster enligt samma beräkningsgrund som tidigare, dvs 2 grundröster för varje BDF och ytterligare 1 röst för var 10:e förening inom BDF:et. Detta innebär i med dagens siffror (januari 2023), totalt 50 röster sammanlagt för BDF.

Obs! BDF:en har därmed EGNA röster. (Se även nedan under "Fullmakt"). Detta till skillnad från tidigare, då BDF representerat distriktets föreningar.

Motiv för att BDF ska ha rösträtt är bedömningen är att övergången för SBBF:s medlemsföreningar till att erhålla rösträtt till att utnyttja denna fullt ut, kommer att vara en process under flera år. För att nå ett ökat engagemang, fordras inte bara en förändring i stadgar utan också att mötesplatser utvecklas och att gemensamma frågor ges möjlighet att diskuteras distriktsvis. BDF:ens roll och kunskap i detta arbete är väsentligt för att det demokratiska arbetet inom SBBF ska utvecklas.

Möjlighet till fullmakt

Att så många som möjligt av SBBFs ca 310 medlemsföreningar (aktuell uppgift januari 2023) ska delta vid Förbundsmötet, är givetvis en strävan. Det är dock inte realistiskt, åtminstone inte till att börja med. Implementering av möjligheten till röst vid Förbundsmöte är troligen en process över flera år, koordinerad med ökad kommunikation bland annat via mötesplatser.

Om förening inte kan delta vid Förbundsmötet ska möjlighet finnas att lämna fullmakt till en person.

Begränsningar i antal fullmakter

Antalet fullmakter per person bör dock begränsas. Jämförelser med andra förbund och råd från RF har inhämtats. Antalet föreningar respektive antalet röster som en person kan företräda skall stå i förhållande till totala röstmängden.

Så här skriver RF i en rekommendation:

Förening företräds vid förbundsstämman av ombud. Ombuds rösträtt ska styrkas med fullmakt utfärdad av föreningens firmatecknare. Förening med fler än en röst har rätt att företrädas av lika många ombud som röster. Om förbundsstämman hålls digitalt ska varje röst företrädas av ett ombud. Ett ombud har rätt att företräda högst tre föreningar och totalt högst åtta röster. Om förbundsstämman hålls digitalt har ett ombud rätt att företräda endast en medlemsförening.

Begränsningar förordas enligt följande:

- a) En person kan företräda maximalt 3 föreningar (egen + 2 fullmakter) och maximalt 8 röster totalt inklusive röst för egen förening.
- b) Anställda, SBBF styrelse, BDF-representant kan ej inneha förenings fullmakt.
- c) Ett BDF kan inte ge fullmakt till ett annat BDF utan måste företrädas av egna representanter.
- d) Som en konsekvens av fullmakts-principen i a) ovan, ska ingen person som representerar BDF ha fler röster än vad som anges beträffande fullmakter, dvs BDF med fler än 8 röster, ska fördela dessa på fler personer.
- e) Om Förbundsmötet genomförs digitalt, kan en person endast företräda en förening, förutsatt att tekniska lösningar inte möjliggör fullmakter enligt a) ovan .

Digitala och fysiska Förbundsmöten - ökat deltagande

För att stärka den förändrade röstfördelningen och stimulera ett ökat engagemang, bör olika åtgärder vidtas.

Digitala Förbundsmöten och Mötesplatser

Ett digitalt genomfört Förbundsmöte skulle ge fler föreningar möjlighet att delta. Det är dessutom ett hållbart alternativ både ur miljömässigt och ekonomiskt perspektiv.

En förutsättning för detta är att frågor har kunnat diskuteras innan Förbundsmötet. Därför bör en tydligt plan för hur mötesplatser planeras såsom framgår av "Rapport Demokratiutredning April 2022" till Förbundsmötet ifjol. Det innebär också att en tydlig ärendehantering förening-BDF-SBBF görs.

Möjligheten att hålla Förbundsmötet digitalt ska skrivas in i stadgarna.

Översyn av reseersättningar

Att genomföra fysiska möten är dock en viktig del i demokratiarbetet, såsom belysts i "Rapport April 2020".

Reseersättningar för Förbundsmötet bör ses över för de fall då Förbundsmötet genomförs som fysiskt möte. Att föreningar får möjlighet att delta, innebär möjlighet för fler deltagare och därmed ökade kostnader för SBBF i form av reseersättningar.

Föreslås att FS får i uppdrag att se över reseersättningen i syfte att underlätta för fler deltagare vid Förbundsmötet.

Dock bör betonas att ett ökat resande inte är att föredra ur ett hållbarhetsperspektiv.

Utvärderingar

FS föreslås utvärdera och rapportera om det fortsatta demokratiarbetet och röstfördelningen med start till Förbundsmötet 2024.

Förändringar i stadgar

Förslagen enligt ovan innebär förändringar i stadgar. I underlaget till det Extra Förbundsmötet i april, ska förslagen inkludera lydelse i stadgar som ska förändras.

Beslut ska ta som en helhet, ej varje del för sig i förslaget.

Process fram till Extra Förbundsmötet

För att förbereda för ett väl förankrat beslut är planen fram till det Extra Förbundsmötet:

- **12-19 februari: Remissrunda röstberättigade.**
- **28 februari:** Rapport med förslag till SBBF Förbundsmöte sänds ut.
- 4 april senast: **BDF årsmöten.** Rapporten ska finnas på dagordningen för återkoppling till föreningarna. FS medverkar med styrelserepresentation.
- **22 april. Extra Förbundsmöte.** Samma dag som Basketforum.

Vad innebär förändringen i rösträtt?

Medlemsföreningar

Alla medlemsföreningar oavsett storlek och serietillhörighet, får möjlighet till direktröst vid Förbundsmötet.

Den största skillnaden blir det för medlemsföreningar som tidigare inte haft direkt rösträtt vid Förbundsmöte, t ex flera av de 19 största föreningarna i landet, har dessutom inte lag i SBL.

För förening med lag i SBL

Bibehåller 1 röst men om man får fler röster beror på antalet licenser i hela föreningen.

Röstetal avgörs således inte genom serietillhörighet utan genom storlek på föreningen.

Många föreningar med lag i SBL har ungdomsverksamheten i samma förening och är stora föreningar.

För BDF

BDF får egna röster baserat på samma beräkningsgrund som tidigare. Andelen av totala antalet röster minskar till förmån för medlemsföreningarna.

För det enskilda BDF:et, innebär det att man har fler röster från sitt distrikt i och med att föreningarna också får rösträtt.

I praktiken innebär detta att, i den mån det finns särskilt regionala frågor att driva, kan BDF och dess föreningar ha fler röster. Balansen mellan olika distrikt blir ungefär densamma som tidigare.

Totalt sett – "maktfördelning"

Tidigare har "block" tydligt kunnat urskiljas i form av BDF respektive föreningar med lag i SBL. I den mån bägge dessa skulle ses som enhetliga grupperingar, har BDF haft en majoritet med ca 50 röster mot ca 25.

I förslaget får medlemsföreningarna totalt den största makten med 527 röster.

Hur man sedan ska kategorisera medlemsföreningarna, blir mer en lek med siffror och spekulationer.

Sammanfattning förslag

Med följande inriktningar som utgångspunkt:

- a) Alla medlemsföreningar har rösträtt.
- b) Att storlek på förening ska ge mer röster.
- c) Att möjlighet till fullmakt ska finnas, dock med vissa begränsningar.
- d) Att BDF ska behålla rösträtt.

Förslag angående förändringar i stadgarna till Extra Förbundsmötet april 2023 ...

- att samtliga medlemsföreningar erhåller rösträtt med minst 1 röst vardera vid Förbundsmötet,
- att föreningar med lag i SBL ej erhåller extra röst på grund av serietillhörighet,
- att större medlemsföreningar baserat på antalet licenser, erhåller fler röster i enlighet med vad som angivits ovan,
- att BDF erhåller egna röster som beräknas utefter nuvarande gällande principer,
- att beräkning av antalet licenser ska göras per 31 december året närmast före Förbundsmötet,
- att beräkning av antalet föreningar ska göras per 31 december året närmast före Förbundsmötet,
- att förening kan ge fullmakt i enlighet med ovan dock med reservation vid digitalt möte enligt nedan,
- att Förbundsmöte kan genomföras digitalt,
- att om Förbundsmöte genomförs digitalt, kan varje person endast företräda en förening.

Fs utvärderar och rapporterar

- Fortsatt demokratiarbete, mötesplatser och utfallet av rösträttsfördelningen med start till Förbundsmötet 2024.

Operativa konsekvenser

- att utföra noggrannare kontroller utifrån vad stadgarna anger beträffande giltighet av förenings medlemskap,
- att tillsammans med BDF se över flerårig tidsplan för mötesplatser,
- att planera för möjlighet till digitalt genomförande av framtida Förbundsmöten,
- att, i den mån digitala Förbundsmöten inte kan genomföras, se över reseersättningar som ökar möjligheten för fler föreningar att delta fysiskt.

SBBF Demokratiutredning

2023-02-02

Lars Nordmalm

Bilaga: Svenska Basketbollförbundets stadgar